

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések juttatásának szabályai.

Nyilttér pótlására 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és leltárolás:
STRAUSZ SÁNDOR.

Miért hős a magyar katona?

Azok a hőstettek, miket a háború folyamán magyar katonák vittek véghez, a magyar ember lelkületéből fakadnak. A magyar vilétsége nem utolsó sorban ered abból, hogy szereli a földet, — a földet, melyet elválaszthatatlanul összefűz a Haza fogalmával.

A földmiveléssel foglalkozó népek bekeszereltek, de bátrak, edzettek. A frissen feltört földből felszálló bódító illat acélizomzatú, egyenesszívű, kissé babonás férfiakat nevel, közeli érintkezésben állanak az ősannyával s Antlőusként onnan szívnek erőt és bátorságot szívókbé.

A földmiveléssel kezdődik az emberi nem polgáriósodása; kezdődik a társadalmak és államok alakulása. A földmiveléssel megszelídültek az erkölcsök, szokások, megszűntek a törzsek szertelen kborolásai, megszűntek a hordák véres rablókalandozásai. A földmiveléssel kezdődik a történelmi ember. Az ő- és ujkor államainak jóléte annak felvirágzásától függ. Mert ipar, kereskedelem, művészet tőle élnek, tőle függenek, tőle táplálkoznak. Három termékellen esztendő az egész földön és hirmondó sem marad az egész emberi nemből, magas gyári kéményekkel, büszke palotákkal, gazdag tárházakkal, könyvtárakkal, képcsarnokokkal együtt.

A földmivelés anyja, dajkája és nevelője az iparnak, kereskedelemnek és művészetnek; de a gyermekek elszéledés a földön, megelégedtek anyjukról, önállóan, kérkedve lépnek fel vele szemben és megvetéssel néznek le közös táplálójukra.

Nem a füstölgő kéményekkel sürűen megrakott iparállam, nem a tengereket és messze földeket összekötő kereskedelmi országok gazdagsága: hanem a jó, kövér földdekkel bíró és azt rendszeresen művelő országok. Aranyban, ezüstben és más fiktív kincsekben bővelkedő országok éhen halálnak, ha a gabonában gazdag országok ke nyeret és húst nem szolgáltatnának nekik. Tényleges tőke, valódi vagyon csak a megmivelt föld és az abból nyert termények, a főbbi: paloták, gyárak, fényüzési cikkek csak képzelt értékű dolgok, oly látszólagos értékűek, mint a papirpénz, a brilliáns, a levélbéllyeg-gyűjtemény.

A földmivelés a legszebb, legférfiasabb, legegészségesebb test-, szív- és észedző foglalkozás. Isten szabad ege alatt szabadság szerelő nép munkálkodik. Senkisémm áll közelebb, senkisémm tapasztalja oly közvetlenül az istenség működését, senkisémm függ oly teljesen, bizik jobban, szorúl annyira Isten áldására, mint a szántóvető. Szereli a rögét, mint az anya gyermekét, védi, szívének minden szála összenőtt az őt tápláló földjével, a kasza karddá alakul át, ha veszélyeztetve látja.

S amikor arról volt szó, hogy rablókezek ellen meg kell védeni a hazai földet, melyet áldásfakasztó jötevője gyanánt szereti a magyar, csoda-e, hogy ennek a földnek a megvédése a legbékésebb honfikat is dicsőséges hőssé avatta?

1715/1916.

Hirdetmény.

Ezennel közzétételik, hogy Csáktornya község, továbbá az ide tartozó összes majzorok, puszták, malmok, tanyák és telepe-

ken lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon irni olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet — amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, továbbá az adózókra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdaság, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művelési vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záróvizsgát letette, **f. évi május hó 26-tól 28-ig terjedő napokon d. e. 8-tól 12 óráig** — az alaplajstromba való felvétel végett — a városbáz nagytermében székelő öszeirő bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

Az öszeirő bizottság.

Adakozzunk az elesett hősek özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Uj főszolgabíró.** A csáktornyai járás uj főszolgabírót kapott. A május 8 án megtartott tavaszi közgyűlésen Zalavármegye lörvényhatósági bizottsága órási szótöbbséggel Szilágyi Dezső tb. főszolgabírót választotta meg a csáktornyai járás főszolgabírójának. A csáktornyai járás közönsége osztaltanul örvend a választásnak. Örvend, mert

Visszhang „Márciusi reggel“-re

Hajnál hasad egy-e? Piros az ég alja:
Mintha tízes ostor villámlának rajta...
Hadak útján szemed vajjon merre téved?
Keresed a dalban,
Véres diadalban,
Gránát vijjogásán, fegyver kattogásán
Sok ezret a kópjás, dall szép legénynek?

Hajnál hasad egy-e? Még csak alig pirkad...
Tízes dalod tavasz ébredésén irtad...
Ha majd bágyadt szemmel közeledben látad:
Hogy vajjon megülték
Sáros csukaszürkék
Daljás szép időnek borzalmasan szebbjét:
Akkor jöjj daloddal — ott... ott bizton várlak...

Hajnál hasad egy-e? Lásd, a büszke sasnak
Bátorrept, pelyhes fókái vannak...
Ha a fergeget velünk együtt érzed:
Mégsem törss ki dalban,
Csattogón szilajba;
Lángab sem rohan majd a testeden át:
Máradsz kopott, szátlán, hős csukaszürkék...

Északi harctér, 1916. III/127.

Lázár Alajos

Öreg népfelkelők.

Írta: Kormány Endre.

A vidéki városok egynémelyikében minden második privát ház kaszárnya. — Egy igen kedves ismerősöm szintén ilyen kaszárnyafélében volt elszállásolva pár napra — felkerestem az öregemet s bár nagyon sokat tapasztaltam a háború alatt — mégis volt új tapasztalni valóm is. — Csupa 50 év körüli fehér- vagy deresedő hajjú, intelligensebb ember volt itt. — Várták a megkülönböztető karpaszományt s ehelyett 3 heti képzés után megkapták a parancsot az indulásra. Egyelőre trénonvalba mennek, de mind el van készülve a mielőbbi harcvalba vonulásra.

Reggel értem oda. Mind teljes felszereléssel állt az udvaron. Kissé megijedtem — azt hittem már mennek is, anélkül, hogy pár órát együtt töltsek az öreggel.

Alig hogy kimondtam a keresett nevét, szájról-szájra harsogott az udvar utolsó sarkáig. »Jelen-kiáltással jön — az egykori igazi fővárosi kényelemhez szokott uriember — komisz ruhában, felszerelés és kivirágzott sapkával. Ha ő nem jön elém, bizony nem ismerem meg. Nem sokat beszélhetünk, mert csakhamar sorakoztak.

Öreg barátom úgy általában mindig egyformán meglehetősen jókedvű. — Nyugodt, higgadt,

nagyon józangondolkodásu agglégény. — Nyugodtan fogadta a bevonulást, a mostani helyzetet. Úgy vettem észre, hogy semmi sem éjt csorbát kedélyén. A többieket jobban megtörté tan az élet is, öregebbek voltak — panaszkodtak, sajnálták itthagyni a családjukat. Egyik-másik tiszt fiáról beszélt, kivel talán a harctéren fog találkozni.

Voltak megható bucsujelenetek stb. — Egyetlen vezényszó s rövid zaj, aztán kétszen vannak a katonás sorok. — Nem mehet gyorsabban az ifjabb és régiebb katonáknál sem. — Az utolsó szakasz mögött álltam és meghatva néztem a fehérhaju fiukat. — Az első és második szakasz között gyermekhadnagy adta ki a már harctéren szóló parancsot. A gyermek nem volt megládv az ékeszölás teltségével — sokszor ismétlésekbe bocsájtkozott s gyakran használta »az Isten csudája« és »izé-t. Komikus hatást keltett — no meg egy kis halk morajt. A kadét — még a hadnagynál is gyermekebb — csak most kezd megtanulni a katonás grombáskodást, közbe-közbe kiált »Ne zúgjanak« — »ne zajogjanak« — s fokozatosan vastagabbakat. A hadnagy felsorolta mindazt, amit majd kapnak. — A sok próbaság kiosztása 11-ig tartott. — Külön sorakozó konzerv, cvibakk, dohány, kávé, só és mindenent.

Kezdődött a becsomagolás élcélődés kíséretében s aztán a csajtkákkal indul a jó távolban lévő kaszárnyához. — Csapatok mentek, csapatok

rokonszenves, munkabíró, hazafiassan gondolkodó, képzett lövészviselőt kapott a járás; másrészt azért is, mert a vármegye közönsége is felháborodott a sérelmen, mely a csáktornyai járás választóit érte az érthetetlen és felháborító ellenakcióból kifolyólag, melyet az ellenpárt Szilágyi, Dezső megválasztása ellen indokolatlan módon megvádolt. A többség tehát fényes elégtételt nyújtott a csáktornyai járás egyetemlegesen megnyilatkozott óhajának, amikor Farkas Kálmán novai főszolgabíróval szemben Szilágyi Dezsőt ajándékozta meg a bizalmával. Mi is szívünkbelől köszöntjük Szilágyi Dezsőt, mint oly főszolgabíró, aki a járásnak úgy szociális, mint hazafiassá érdekeit szívén hordva, a járás anyagi és szellemi felvirágztatására törekedni fog.

— **Katonai kinevezés.** Ófelsége a király Kayser Miklós 28. h. gy. ezredbeli főhadnagyot századossá s a 20 honv. gyalogezredben dr. Haksch Ferenc tartalékos hadnagyot, csáktornyai kir. jbrót, főhadnaggyá léptette elő.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Plichta Béla csáktornyai vidéki körjegyzőt gyász érte, amennyiben édesanyja, öz. Plichta Jánosné, 76 éves korában, f. hó 7-én hosszas betegség után Tótszerdahelyen elhunyt. A közszületetnek örvendett urasszonyt 9 én kísérték örök nyugalma helyére, Letyegre. Nyugodjék békében!

— **Kitüntetés.** Balogh Károly a csáktornyai cigánybanda kiváló primása nemcsak a hegedüléshez ért, de a harctéren is bebizonyította, hogy legény a talpán. Ezt tudjuk meg a Rendeleti Közlönyből, mely Balogh Károlynak a nagy ezüst vitézségi éremmel való kitüntetését hozza az ellenség elől tanusított hősiességeért. Balogh Károly a kftüntetésre egy járőri szolgálat alkalmával szolgált rá, melyet fényesen megoldott.

— **Kitüntetett hős.** Annak idején megemlékezünk, hogy a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet egyik volt növendéke, Kanczer János, 19. honv. gyalogezredbeli tartalékos zászlós az északi harctéren elesett. Most a hivatalos lap közli, hogy az elesett hőst halála után kitüntetés érte. Ugyanis Kanczer János az ellenség elől tanusított vitéz magatartása elismeréséül az I. oszt. ezüst vitézségi érmét kapta.

— **Tábori lelkesítő kinevezés.** Percsics

jöttek, öregek — fiatalok át-átkiabáltak egymáshoz. — A hatalmas kaszárnyaudvaron jó néhány száz ember. — Egyik rész evett, a másik sorakozott a csajkákkal, a harmadik már az indulásra sorakozott — helyet engedvén megint egy újabb csapatnak.

Az öregek visszamentek a kiindulás helyére. Magukra szedték a vinni valókat s az utcán sorakoztak.

Gyönyörű verőfényes májusi nap. Magas fák új zöld mezben. Itt-ott a házak előtt illatozó virágos orgonabokrok. — Az öreg vitézek sapkájában is egy-egy szál orgona fenyőlevéllel. — A járdákon könnyező nők.

Rázendit a katonabanda s némán indul a hosszú menet. — Meghatva nézek utánuk, az arcokba nem merek nézni, pedig lehet, hogy mind derült, mint a májusi nap.

Jellemző jó barátom megjegyzése: »Megparancsolhatják, hogy a frontra menjek, de hogy jókedvem legyen, azt nem.« — A fiatalos jókedv nem volt meg, de mikor már itt tartottak mind szívesen ment.

Bezálltak a vonatba — csend volt, csak a zene szólt. — A vonat továbbment — az állomáson sokan egyetlen sóhaja: »Mégint elment egy menetszázad.«

Ferenc máv. főtisztató Vinkovczen, tartalékos tábori lelkesítő nevezetelt ki.

— **Bírósági kinevezések.** Ófelsége a király Vogth Albin és dr. Haksch Ferenc csáktornyai aljárásbírákat a VIII. díjosztályba járásbírákká nevezte ki.

— **Uj plebános.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az alsódomborui plebánosi javadalomra az ottani adminisztrátort, Jakópecz Jánost nevezte ki.

— **Egyházi kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter felsőmihályfalvi Tkalec Ferenc, Murasiklóra Bolárics János s Mksavarra Lipnyák Ignác ottani h. plebánosokat nevezte ki plebánosokká.

— **A miniszterelnök elismerése.** Gróf Tisza István miniszterelnök rendkívül meglepő leírásban emlékszik meg Zalavármegye tisztikaráról a háború folyamán tanusított munkássága s hazafias magatartásával szemben. Ezt a miniszterelnök következőkben közölte meg:

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a vármegyei tisztviselői karnak a háború ideje alatt tanusított magatartásával szemben ez uton is legteljesebb elismerésemnek adjak kifejezést.

A vármegyei tisztviselőikar e nehéz idők közepette nemcsak, hogy minden tekintetben megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak, a midőn a bevonulások folytán lényegesen megcsappant létszámmal igyekezett a rendes teendőit messze tuihalsd munkáját példás szorgalommal és pontossággal elvégezni; hanem el nem tévesztve szem elől a legsúlyosabb megpróbáltatásoknak kitett hős katonáink szívós kitartását, a háborúval természetszerűleg járó összes bajokkal és nehézségekkel bátran szembe szállva, a Haza védelmében vívott nagy harcából idehaza is szó nélkül kiveszi a maga részét.

Ilyen tisztviselőikkal bizalommal és büszkén tekinthet a Nemzet a jövőbe!

— **Adomány.** Tihanyi Lajos ráczkanizsai áll. isk. ig. tanító a Kárpátokban elpusztult falvak javára: Ráczkanizsa, Ligetfalva, Végfalva, Murafüred, Stridóvár és Gáborvölgy községek lakóinak készsége adományából 54 kor. 10 fillért, az áll. iskola növendékeiből pedig: 3 kor. 72 fillért, tehát összesen: 57 kor. 82 fillért gyűjtött a kárpáti ünnepély alkalmával.

— **A kárpáti nap megünneplése Muraközben.** A vidékről beérkezett tudósítások szerint Muraközben mindenfelé megtartották a kárpáti napot. Így szép sikerrel ünnepeletek Drávaszilason is. Az ünnepelet itt Palkó József tanító méltatta. Az iskolai gyűjtés 350 K-t eredményezett, mely összeg a tanító iskolán kívüli gyűjtésével 107 K 08 fillérré gyarapodott. Adakoztak: Nagy E. mér 5; Palkó József, Józsa Péter, Novák József, Gál Magdolna, Sengala Alajos, Zsiganec Ádámné 2—2; Palkó Józsefné, Tarandek Antal, Zsiganec Lónárdné, Nemsitz Ignác és Rózsika, Horváth Felixné, Csurin Vida, Radovics Lukács, Szegedi Ferenc, öz. Perucsi Szaniszlóné, Safarics Ignác, Korunek Balázs, Cirkvencsics Ferenc, Halics János, N. N., Jabuka István és Róza, Vrtarics Lajosné, Mencinger Lajosné, Horváth Mária, Lőrinc Rókusné, Horváth Tamásné, Fallér Elek, Dojcsics Istvánné, Lukácsics Tamás, Carovics Miklós, Pokrivács János, Marics Mihály, Fejér Orsolya, Kristofics Mihály, Kovacsics Vince, Gróf György, Fallér Istvánné,

Pornics Ferdinánd, Vass József, Slimec Jánosné, Horváth János, Novák Antal, Bakál Mátysné, Tomosics István, Baranics Antal, Lipin Flórián, Berek Lőrinc, Lasztavecz Erzsébet, Fuksz Antalné, Kraics György, Parnics Ágnes és Mihály, Kovács Katalin, Jurcsics Mihály, Slimec Antal, Sengala Alajos, Medved István, Dojcsics Lukács, Horváth Lónárd, Medved Remus, öz. Branovics István, Jurász István, Kvaternik Mihály, Klincsek Lukács, Branovics Ignác, Brucics Ferenc, Szluszki Antal 1—1 K-t, és 1776 K-t 56 adomány fejében.

Dráviadióson is ünnepeletek. Az ott megtartott iskolai ünnep keretében Hőbausek Ilonka tanítónő összesen 4460 K-t gyűjtött a kárpáti falvak felépítésére Elhez járultak: a Hitelszövetkezet 20; Hőbausek Ilonka 290; Kercsmár Klára 280; Vurusics Mária 250; Gál Viktor és Mihály 2—2; Klapcsics Mária, Bakál Juszlina és Katalin s Pevecz Mária 1—1 K-val s 460 K-ra rugó gyűjtésével Palkó József. A többi 380 K-t 25-en adták össze. Hálás köszönet nekik érte!

— **Az ujasorozás.** A 19—36 évesek ujasorozása holnap veszi kezdetét. A sorozás két bizottság előtt folyik. Perlakon a sorozás május 27—31, Csáktornyan június 3—8-ig tartatik meg.

— **Kárpáti nap.** A felsőmihályfalvi róm. kath. és a királylakai áll. elemi iskola április hó 30-án tartotta meg közösen a »Kárpáti napot«. Vasárnap lévén, a szabadban megtartott ünnepélyen nagy számú közönség volt jelen, — ott volt dr. Heinrich János kir. segédtanfelügyelő is. Befolyt összesen 25888 K, mely összeg a két iskola gyermekei és a közönség áldozatkészségét igazolja.

— **Adakozások.** A Csáktornyai izr. nőegyletnek hadsegélyző céljaira voltak szívesek adakozni: N. N. 20; öz. dr. Schwarz Albertné 13; Gold Ferencné, Wolfák Rezsóné 10—10 K-t; öz. Charmatz Jánosné, Hirschmann Adolfné, Rosenberg Rezsóné cigarettát, fogadják az elnökség köszönetét.

— **Felvétel tanítóképző intézetbe.** A csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző-intézet első osztályába való felvételért folyamodni lehet május 31-ig. A folyamodók ingyenes, feldíjas (havi 20 K), teljes fizetéses (40 K) felvételekre számíthatnak bizonyítványaik szerint. Lakás az intézetben. A miniszteriumra címzett kérvényhez csatolandók: születési, orvosi, szegénységi bizonyítvány, III. oszt. végbizonyítvány s félévi értesítő. A kérvények az intézet igazgatóságánál nyújtandók be.

— **A tanév befejezése.** A háború által előidézett rendkívüli viszonyok szükségessé tették, hogy a folyó iskolai év a rendes időpontnál korábban fejeztessék be. Ezért a kultuszminiszter 53200 számú rendeletével intézkedett, hogy a tanév az egész országban június 3-án bezárássék. Ennek alapján a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben május 18-án veszik kezdetüket a záró osztály- és osztályképesítő-vizsgálatok s folytatódnak a hónap végéig. A szóbeli képesítő vizsgálatokat június 5-ikére tűzte ki a miniszter.

— **Katonai pályázat.** A honv. miniszter pályázatot hirdet a m. kir. honvédi főreáliskolában s a Ludovika Akadémiában az 1916/17. tanév kezdetén beléltendő államlaköltséges, alapítványos és fizetéses helyekre. Ezek a helyek közvetlenül a polgári

nevelésből kilépő ifjakkal töltenek be. Magyar nemzeti szempontból egy más újdonsága is van a pályázatnak. Az tudniillik, hogy a Ludovika Akadémiába esetleg fölös számmal pályázó ifjak, sikeres felvételi vizsgálat esetében, a férőhelyek számához képest a wienerneustadti Teréziánumba is felvehetők, amennyiben a külön felvételi kérvényében már előre beleegyeznek, hogy fia vizsga nélkül esetleg a cs. és kir. katonai Terézia akadémiába is vétessék fel. Ez esetben a magyar ifjak elesnek a nehézségeiktől, melyek különben, a német nyelv miatt, a katonai iskolákba való felvételt oly nehézzé teszik.

— **Háboruadó.** A háboru nyomán keletkezett alkalmi haszonhajtó foglalkozások megadóztatása tárgyában hozott 1915. XXI. t. c. értelmében mindenki, aki oly alkalmi haszonhajtó foglalkozást folytat, mely az 1877. évi 39. t. c. alapján III. oszt. kereseti adó alá tartozik, tartozik az illetékes p. ü. igazgatóságnál ezt bejelenteni. A bejelentés elmulasztása büntetendő jövedéki kihágást képez. A p. ü. miniszter ez idő szerint még is meg egyszer elnéstét gyakorol azokkal szemben, akik az ilyen foglalkozásukat május 24. ig a p. ü. igazgatóságnál utólagosan bejelentik; akik azonban ezt a határidőt is elmulasztják, azok ellen a jövedéki kihágási eljárás kérlehetetlenül alkalmaztatni fog. A bejelentést a közs. vagy körjegyzőnél is jegyzőkönyvbe lehet mondani.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó moziban a mai d. u. 6 és esti fél 9 órai előadások programja következő: Legújabb harctéri felvételek; Anarchisták (Pierrot halála), szenzációs dráma 3 felvonásban; A fátolytáncosnő, vigjáték 4 felvonásban.

— **A 18 évesek bevonulása.** A 18 éves bevonulására külön hirdelmény nem jelenik meg. Ezek kivétel nélkül május 29. én bevonulni tartoznak.

— **Hadikölcsön.** A negyedik hadikölcsönre Drávidiáson az ottani Hitelszövetkezetnél május 5-ig 1900 K-t jegyeztek. És pedig Vurucsis Ignác 1000, Novák András 500, Medved Jeromos 300 s Hlapcsics Antal 100 K-t. Hasonlóképen jegyeztek Muravidon is 15500 K-t. Van oly gazda, aki maga 6000 K-t jegyzett.

— **Megszűntek a különfűlkék.** A Máv. igazgatósága a vonatokon eddig gyakorlatban volt külön fűlkerendszert megszüntette. Ezen rendelet szerint ezentúl tehát magányegének sem egész, sem fél fűlkét nem bérelhetnek. Az igazgatóságot abban, hogy ezzel az üzletszabályzat egyik pontját hatályon kívül helyezte, a közönség érdeke vezette, mely sokszor alig jutott helyhez a külön fűlkék miatt.

— **A háború.** Mult referádánk óta elsett Kut el Amara, mely erődítményül Townsend várparancsnok és még 4 ábrornok, 500 tiszt és 13300 főnyi légénység esett a törökök fogságába. Kut el Amara eleste döntő volt a mezopotámiai eseményekre, ami az angol hadsereg általános visszavonulásában máris mutatkozik. De nemcsak ezen a harctéren, hanem Kaukaziában is mutatkozik hatása, amennyiben a törökök az oroszokat előnyomulásokban nemcsak megállították, hanem nagy kárt tettek az orosz hajóhadban is. A törökök a Suez csatornánál is szép sikerre mutathatnak, ahol 3 angol lovasezredet semmisített

tek meg. — A németek Verdunnál állandóan előnyomulnak; most folyik a vidéket domináló 304 és 287-es dombok vívása. Az első már a németek birtokában van. Ezekben a harcokban a németek 53 tisztet s 1515 főnyi francia légénységet ejtettek foglyul. Hasonlóképen nagy pusztítást végeztek a németek Lowestoft körül angol partokon a léghajókból ledobott bombákkal s Narcc tónál is, ahol Stanarocce és Stonchocce közt egy véres harcban az oroszokat megverték s 56 tisztet, 5600 orosz foglyot s nagyobb szákmányt ejtettek. — Az olasz halárcs Rombon, Col di Lana, Admello Monte San Michel körül folynak nagyobb helyi harcok, melyek az olaszokra nézve jelentékeny kudarccal végződtek. — Saloni körül légi harcok folynak. — Az orosz harctéren pedig ez időszert békeség honol. — Nagyobb, egyúttal szomorú eseménye a mult hétnek az ir forradalom levezénye, melynek bosszúálló folytatása a kivégzések egész sorozata. — Amerika és Németország között is már-már kenyérlőrésre került a dolog a tengeralatti háború miatt, de egyelőre békés úton intézték el a kellemtelen ügyet.

— **Hadiadó kivetése.** A vármegyei hadiadó (jövedelmi) felszólamlási bizottságot, mely az 1916. évre szóló hadiadót a mult évi hadiadó alapján lesz hivatva megállapítani, a pénzügyminiszterium megalakította. Elnöke Bogay Elemér nyug. főispáni titkár, földbirtokos. A bizottságnak kinevezett, törvényhatósági s ügyvédi kamarai tagjai vannak. Kincstári előadók a csáktornyai kerület részére Kosztravszky Ferenc, a perlaki járás részére Mész Géza p. ü. titkárok. A vallomást eddig nem tett adózók felhívatnak, hogy a mulasztást pótolják, de ez esetben is büntetésül már 1% os adópótlék jár. Azok azonban, akik a főlhívás dacára sem adnak vallomást, az 1%-on felül még 4%-os pótlék megfizetésére is kötelezettek. A tárgyalások előreláthatólag július elsejével fognak kezdődni.

— **Rekvirált harangok.** Az ismeretes kultuszminiszteri rendeletről kifolyólag, mely szerint a templomi harangok ágyuanyag céljára felhasználhatók a csáktornyai fűlában is meglőrtént a rekvirálás. A rekvirálás szerint a csáktornyai szent Ferenciek templomából elviszik a nagy és közép harangot 1000, illetőleg 600 kg. súlyban; a felsővidéki kápolnából 2 harangot (100 és 60 kg), a zalaujvári, szentrókusi és szentilonai kápolnából 1—1 harangot 90, 70—70 kg. súlyban. — A drávasárhelyi és vizsentyőgyöri nagy harangokat értékes voltuknál fogva nem rekvirálták.

— **Lábbeli, mint hadsegélyezési eszköz.** A honvéd miniszter legújában úgy rendelkezett, hogy a katonai célra alkalmatlan lábbelit a hadbavonultak hátramaradt családtagjai közt osszák szét. Az erre vonatkozó összeírás most folyamatban van.

— **Napfürdő és légfürdő a beteg katonáknak.** A tartalékkórház parancsnoksága az orvoskar kezdeményezésére megkereste a Vöröskeresztesztyelet helybeli fiókját, hogy a helybeli kórházakban erre rá szorult betegek részére nap- és légfürdőről gondoskodják. A fiókegyet nem zárkózik el ennek a kérésnek a teljesítése elől s a Kayser Lajos grófi titkár elnöke alatt tartott vá. gyűlésen a legnagyobb készséggel akceptálta az eléje terjesztett terveket s költségjegyzéket.

A tervek szerint a tartalékkórház területén egy 12 m hosszú és 10 m széles deszkával bekerített s homokkal megalapozott napfürdő létesül 198 48 K költségen, a várbeli kórház betegek részére pedig, annak egyik bástyáján, 8 beteg számára, egy 8 m hosszú és 4 m széles, észak felől beideszkázott s fölülről fűdött légfürdőt építenek, melynek költsége 448 22 K-ra rug. Az építéshez azonnali hozzáfognak. A fürdők kétségtelenül elő fogják mozdítani a beteg katonák mielőbb való meggyógyulását.

— **A hadbavonuló diákok a legutóbb kiadott miniszteri rendelet értelmében eddigi tanulmányi előmenetelük szerint osztályoztatnak s ezen osztályozás értekezleten nyerne osztály-, illetve érettségi bizonyítványt s tanfői oklevelet. Május 25. től június 25. ig előkészítő tanfolyamok lesznek a középiskola utolsó előtti évfolyamát már elvégzett azon hadbavonult tanulók részére, kiket a hadvezetőség ezen időre szabadsággalhat. A csáktornyai tanfőképző-intézethez is érkezett a rendelet, melynek alapján a hadbavonuló növendékek osztályozása május 19. én délelőtti órénik a kir. tanfelügyelő elnöke alatt megtartandó osztályozó konferencián. Összesen 25 növendék kap ez alkalmommal osztálybizonyítványt, esetleg tanfői oklevelet.**

— **Katonai uniformis.** A háború egyik izellen kinövése a kis gyermekeknek katonai egyenruhába való bujtatása. Ez az izellenesség sokszoros felháborodást keltett mindenfelé. Most a fővárosi rendőrhatalóság egyenesen megtiltja a gyermekeknek az egyenruha viselését. Ez a rendelkezés talán országos intézkedést fog maga után vonni.

— **Bankó sorsjegye Bankó!** Ezt ne felejtse el senki! Közludomás, hogy t. üzletfeleinknek sok millió koronát fizettünk ki eddig és valószínű, hogy az uj 36 ik osztályorsjátékban is kedvezni fog a szerencse. A május 24-én kezdődő sorsjátékra a sorsjegykészlet kevés, miért is kérjük a n. é. közönséget, hogy a szerencse számokra szóló megrendeléseket postafordultával sziveskedjenek beküldeni Bankó Bank Részvénytársaságnak, Budapest, Andrássy ut. 60.

— **Közegészségügy.** A vármegye közegészségügye ez év első negyedében az alispán jelentése szerint elég kielégítő volt. Járványos betegségben összesen 857 győnen betegedett meg, akik közül 45 en haltak meg. A legelőbb-n kanyaróban (524) és vörhenyben (154) betegedtek meg. Orvosrendőri boncolás 3, külső hullaszemle 25 esetben teljesítetett. Véletlen szerencsétlenségből halál 8 esetben következett be.

— **Szomorú népesedési statisztika.** A háborús állapot miatt Zalavármegye területén a lakosság nem szaporodik, hanem csökken. Születési esetekben a perlaki (263) és csáktornyai (238) járás azért most is vezet, de azért itt van a legnagyobb halálozás is. A csáktornyai járásban ez év három első hónapjában 312, a perlakiban 261 halt meg. A vármegye területén összesen 2170-en születettek, meghaltak 2811 en s így az apadás 643 lelket tesz ki. Csak a perlaki járásban volt 2 lélekre rugó szaporodás, mindenütt másutt apadás volt. A legnagyobb a tapolcai járásban (109).

Szeretetteládományokat a Irontra szállít a Hadsegélyező Hivatal!

Átvételi kérelménye, IV. Václav utca 38 sz.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučli list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cěna je:
Na cělo leto K 10—
Na pol leta 5—
Na četvert leta . . . 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Ruske navale smo svigdi odtirali.

Petar rusa prosi, da mu izgubljenoga orsaga s Črnogorom nazaj da. Vu Srbiji razbojniki haračiju. - Irlandčani su opet podjarmljeni. - Nemški zrakoplovi nad Englezkom. - Vu Englezkoj se je izrekla sveobča vojnička služba. - Taljani su vu strahu. - Antant spostiti hoće Grčku. Englezi ostaviju Mezopotamiju. - Srbska flotta.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Vu prvih dnevih majúša su svigdi naši neprijatelji počeli navalu, nemška i naša vojska se je samo branila i s tem vno go kvara zrokovala neprijateljem. Osobito vu Ruskoj, gdje smo mi i nemci vno go zemlje, varaše, sela i festunge odzeli od rusov, nekanimo više ljudi alduvati s tem, da bi još više od njih odzeli. Naj si ve rus tere glavu, ako od njega odzele orsage nazaj hoće dobiti. Naša vojska si je vu Ruskoj takve šance zazidala da rus za nikaj nemre prek njih. To znamo, da je vre vu više mstih probal vu naše šance, ali je svigdi krvavo bit bil.

Vu prošlim tijeđu je Pašć, srbski ministarpredsednik vu Petrogradu pri ruskomu caru hodil, da ga za pomoć prosi. Pašć bi rad, da bi Petar svoje kraljevstvo nazaj dobil, pak k tomu još i Črnogoru. To se razme, da mu je car obećal. Ali obećati je lahko ono, česa človek nema. Naj jim car iz svoje obeća, a ne naše. Za Srbiju smo dosta krvi alduvali, nebudemo tak darežljivi, da bi našim neprijateljem šenkali njihovog negdašnjeg orsaga, gdje vre naši činovniki kormaniju.

Naši vojniki i činovniki vu Srbiji dosta posla imaju, da srbe na red privučiju. Krvočne bande su se tam sklopile, koje haračiju po cělim nesrećnim orsagu. Kradeju, razbijaju, zakoleju ljudi, da si peneze priskrbiju. Vu prošlim tijeđu su devet izmed njih na galge obesiti dali naši sudci. Med njimi su dva cigani bili. Dok se reši Srbija od razbojnikov, vno go razbojnikov budu još morali na smrt obsuditi. Zrok, da je tak vno go razbojnikov vu Srbiji, je to, ar je Pašć njihov ministarpredsednik sve temnice odpreti dal i izpustil sve vubojice, tolvaje i razbojnike, gda je videl, da bu izgubil Petar kralj svojega orsaga.

Kajti siromašan puk neima vu Srbiji i vu Črnogori kaj za jesti, mi jih moramo hraniti. I srbskim negdašnjim činovnikom, pak oficrom mi dajemo penziju, ar bi drugač od glada poginuli.

Sromašni irlandčani, koji su se proti Englezkoj podigli i englezki jarem od sebe doli hititi hoteli, su izgubili svoj ustav. To

smo vre na kratkoma javili našim čitateljem. Glavni varaš Irlandske zemlje, Dublin su englezi predobili i pobunjenike polovile. Vodje njihove su vu Englezku odpeljali i zmed njih četiri na smrt, druge pak na 10 let temnice odsudili. Dok bude svēt stal, englez bu na sebi moral nositi on spot i onu sramotu, da je do kraja podjarmil irlandčane, pak vu Afriki bure, nadalje indiančane i druge narode. A osobito pak zbog toga, da je on bil pravi zrok vezdašnjemu taboru, ar je jalen bil na nemca, koj je marljiveši i spametneši, kak je englez. Bozja kaštiga bude ga zasigurno dostigla. Kak da bi gospodin Bog nemškoga naroda poslal, da njihovu oholost ponizi i njihovu jakost pretrgne.

Nemški luftbaloni su vu prošlim tijeđu opet pohodili englezke varaše, veliki strah, trepet i kvar zrokovali vu više varašov, na koje su bombe hitali iz velike visine. Nemške, pod vodom plivajuće ladje jim takaj velike kvare delaju, ar su vu prošlim tijeđu opet više englezke morske ladje prevrtale.

Da si englezi pomoreju nekaj vu svojih velikih zgubičkih, vu orsačkom spravišču su izrekli, da budu i oženjeni stanovniki vojniki morali postati. To se zna, da se to englezkomu puku nedopada. Da tebi nemir nastal, orsačko spravišču je izreklo, da bude nova štelinga stopram za jeden mesec se počela. Dok budu ovi muštrati se navčili, pak za tabor se izvučili, do ti čas bude trebalo pet, šest mesecov. A za pet, šest mesecov bude vre kesno za njih, ar bude nemec nad njim svoj posel zasigurno pošteno obavil.

Vu Irlandu još nije kraj buni. Vu cělim orsagu su irlandčani oružje vzeli vu ruke, da si svoju slobodu izvojuju. Makar su vodje pogubili englezi i vu temnici hitili, za to su vu svih stranih bitke med englezkom vojskom i med podbunjenikom. Još bude dosta svicali morala englezka vlada, dok bude vu Irlandskoj mir nastal.

Od kada su turčini prevzeli vu Mezopotamiji Kut el Amara festunge, od onda turčini bijeju engleze. I pri Suez zvanom kanalu su turčini preobladali engleze.

Pri Verdünu nema nikaj znamenitoga.

Francuz si je veliku vojsku dal skupljati kre Verdüna, zbog toga nemci pomalen moreju naprej. Ali ne se je treba bojati! Bude i ona nedelja došla, gda bumo mogli javiti našim čitateljem, da je Verdün vu nemške ruke došel.

Na taljanskoj granici nema nikaj novoga. Iz taljanskih novinah se čitati more, da su taljani vu velikim strahu, da budo mo mi počeli navalu na nje. Naj samo trepećuju! Doti čas nemre taboru kraj biti, dok taljani nedobiju od nas ono, kaj su si zaslužili.

Soldačko grobje.

Iz Krakave pišeju, da tamošnje soldačko zapovedništvo vu velikom poslu je sad, jerbo vu zapadni Galiciji, gde su najvećei slavne bitke bile, svakoga groba pošćeju i sve mrtve na redovito grobje, na jeden redoviten cintor pokopaju.

Krakavski zapovednik je Brandner general, sve posle pak Broch Rudolf kapitan vodi, koj je cěli šereg kamenarov, mjernikov, malarov i glasovitneših zidarov skup spobral. Razdelil je med njimi zapadno Galiciju na deset kotarov i dan i noć s njimi delu, da do jeseni sesvim skup gotovi budu. Žuriti se moraju, da mrtvi predi nesperbniju vu mokroj zemlji i da svakomu ime budu mogli pozvediti. Već kak četiri jezero tržakov delu s med kojih je tri jezero rusov, jezero pak talijanov, koji kamenarske posle moraju zvršiti. Do vezdu već kak četerdeset jezer mrtvih su odkopali s med kojih je polovica rusov, polovica pak nemcov, austriancanov i magjarov.

Šestdeset cintorov su već složili i stodvajsti takvih grobov, gde više skup budu počivali. Vu takvih grobov dvajstpet, do pedeset budu pokopani, ali rusi su još više vu jeden grob pokopali. Naprimer poleg Jaslo varaša vu jednim grobu dvě jezero rusov su našli, vu jednoj sumi pak još više. Ovi grobi nikakvo znamenje ne su imali, nasi su iznenada našli ove ruske grobe.

Svaki novi cintov okolo jedne kapeliće bude i svaki s gatrami ili stěnom zagrajeni bude. Vu svakom cintoru jeden mauzoleum

i veliko križno drvo bude, svaki grob pak novoga križa s napisom dobi.

Najtežeše delo je to bilo, spoznati što ovdje ili ondje počiva. Jedan list, ili drugo kakvo znamenje pokaže, što leži u grobu. Naprimjer poleg Gorlice na Pustki brežuljku 856 mrtvih je bilo pokopano i s med ovih očividno su 167 mogli prepoznati. Od drugih samo toliko znaju, k šteromu regimentu su spadali i poleg toga dalje budu zvedali.

Lepo grobje bude u jednoj šumi, gde tak budu pute po sumi presekli, da do svakoga groba bude put pelat.

Najlepše grobje bude za one husare, koji su pri Limanovi smrt podnesli svojim obersterom Muhr Oltmarom Na jednom brežuljku bude Muhr oberstera mauzoleum, poleg njega bude počival Szántay kapitan i okolo Mauzuleuma budu husari po jednim u grob položeni. Na kamenatim spomenjku bude zabeleženo, kak je Muhr oberster svojim husari na juris išel.

Na ov cintor tak budu cvetje posadili, da od protuletja, do kesne jeseni bude cvelo. Oficiri, koji su ovdje za domovinu krv preljali, još u tymbarskim grobju počivaju, kam je Arz general je dal pokopati. Muhr brigadéroša dovica već je dozvolila, da jim muž ovdje bude počival.

Sve sprekopaju i sve spoischeju. Tak su našli pri Tuchovi u jednom jarku stotri-desetčetiri honvédov. Ove su rusi u snu našli i sve su je poklali. Niti jedan je ne prestreljeni, svi su od bajonette smrt podnesli. Nekoji još i vezda je u pokroc zamotani i u ruki drži pušku, kak dabi spalval. Ovi takodjer jedan skupni grob dobiju.

Velika štricinga je bila s mužmi, koji nebi radi bili zasejano polje prekapati dati. Ali sad su već i stēm u redu.

Cintori su već gotovi i sad samo još okinčiti je moraju.

Sad samo još toliko: Svi oni mjerniki i mestri, koji ovdje delaju, bez svake plaće ili nagrade delaju, tojest zabadav.

Čudotvorni Gavrilla.

(Pripovest.)

Lani su u našem selu takaj ruski zarobljeniki obdelavali zemlje i poželi z to. Malo nam se je čudnovito vidlo, gda smo na magjarskom polju ruse vidli, pak med pësmami naših prepelica ruske popëvke čuli. Rusi su same cirkvene popëvke popëvali. Njihov vodja u popëvanju bil je modre oči Gavrila Gavrilovič. On je počel, pa i on je zastavil popëvanje. Gavrila je prvi bil med njimi u vsem; njegova je bila volja, drugi su ga pak posluhnuili. Tak se je vidlo, da Gavrila nekakovu čudnovitu moć ima nad svojim pajdašom.

Nedelja je bila i to pred poldan. Šepavi Kustura Štef je pred svojom hižom na jednom trčku sedel. Čekal je, da skupa pozvoniju k veliki meši, med tem pak gledal na malinu, na kojoj su se vrabci svajovali, pak larmali po svojem štucjem jeziku. Kustura Štef se je tak zagledal u vrabce, da skorom nije spazil osemdeset let staroga Slaninku Mihalja, koj je ovak pozdravil:

— Bog daj dober den! Kak si kum?

— Ne mi je najbolje, kum! — odgovo-

ri Kustura Štef, — srdim se. Na polju imam jednu mekotu s pšenicom posejanu. Lepa bi bila, ali ovi vrazji vrabci mi ju celu reznesili hočeju. Dok bu do čista zrel, meni samo slama ostne. Ja sam ju sejal,

ne pak vrabci, a ipak bude ljetina njihova a ne moja!

— Zakaj si ne denes na zemlju škrebetaljku, ili kakvoga deda?

— Škrebetaljku? Nastavil sem. Iz canjkov, pak z papira zastavu, iz slame sem deda slozil na srdinu pšenice, ali to nikaj nehasni. Prokletni vrabci po škrljaku deda hodiju, pak vu žepu na njega detog kepenjka se kopicaju.

Po vulici su se puce, pak dečki žurili vu cirkvu, da ne zakesniju, pak da si dobro mesto najdeju.

Gavrila Gavrilovič se je k lesinoj sohi pristonil, pak gledal puce, kak se one vu ruki s molitvenom knjigom žuriju vu cirkvu.

Gda su puce vre sve odišle poljeg Kustura Štefove hiže, Gavrila se je sel na trček poljeg Kusture, pak mu reče:

— Ja odtiram vrabce od vaše pšenice, ako mi date 100 cigarelinov.

— Sto cigarelinov? Iz drage volje bi dal 100 cigarelinov i na radas još liter dobrog vina, koj bi vrabce odtiral od moje zemlje. — odgovori Kustura.

— Naj nigdar nevidim već moju ženu, Petrovnu Mariju, — reče Gavrilovič, — i naj nigdar više nevidim moje selo, ako lažem. Od vaše pšenične table ja vu tri dnevih odtiram vrabce.

— Se mortu šališ sinko Gavrila? — pita ga Kustura.

— Naj mi stojezer kilometrov daleko beži duša vu pektu, ako ne govorim istinu, — veli Gavrila.

— To ti ja neverjem sinko, da bi ti vrabcom zapovëdati mogel, odgovori mu Kustura.

— Doma svaki clovek zna, da nisam hitvanjski clovek. Kaj ja rečem, ono je tak, kak ja rečem. Ako trava zraste vu sëtvi, ja morem napraviti, da za tri dni niti betve trave nebude vu njoj.

— Ako bi takvu jakost imel, sinko Gavrila, onda ti nebi bil vezda vu sužanstvu, nego bi se doma vu tvojem selu s tvojimi četirimi surkami vozil, da bi se prašilo po vulici.

— No, dobro, — reče Gavrila, ako mi naprej date 10 cigarelinov, za tri dni niti jednoga vrabca nebude na vašoj pšeničnoj tabli.

— Tu imaš dvajsti fillerov, sinko. Kupi si cigareline. Nego, ako me vkaniš, onda bu zlo! — reče Kustura Štef.

— Jošće nikoga ne sam vkaniil. Zutra bude pun mesec. Ja budem o polnoći gol obhodil jedenput pšeničnu tablu i molil se budem Svetomu Polukarposu. Za tri dni jednoga vrabca nebute našli na vašoj pšeniči, niti blizo vaše zemlje.

K obedu su zelje, slaninu, pak sunku na stol deli pri Kusturovoj hiži. Gavrila Gavrilovič se je tak najel, da je komaj dihati mogel. Po obedu se je pod orehovom drëvu legel, pak je do vetera spal.

Mesec je vre pokazal svoj blëdi obraz na nebu, gda se je Gavrila prebudil. Nazgal si je cigarelina i odišel je vun na polje, dgè je Kustura Štef svoju pšeničnu tablu imel. Pri jednom drëvu kre meje se je slëkel i nekaj vu sebi mrgotajuč hodil okolo pšenične table.

Kustura Štef se je pri jednim grmu skrill i gledal, kaj Gavrila dela. Gda je Gavrila obhodil pšeničnu tablu, se je oblekel, na cigarelina je nazgal, sel se pod drëvo,

pak nekakve žalostne ruske popëvke je popëval.

Sunce je vre počelo svoje trake na zemlju pušcati, gda je Gavrila izpušil svoj zadnji cigarelin. Onda se stal, zel si je kapu iz glav, pak moleč prama selu išel. Kustura Štef je skrivajuč se, za njim išel.

Doma jih je žena čekala s frustukom. Kustura niti s jednom rečjom nije pital Gavriloviča, gde je bil i kud je hodil vu noči.

Kustura je tretji den odišel na polje, da si pogledne pšenicu. I Bože! ne vpeljaj nas vu skušavanje! — niti jednoga vrabca nije moči bilo videli na pšeničnih latih... Gavrila je čudotvorni clovek... Po celim selu se rezišel glas, da su vrabci iz čele okolice odišli.

Mortu jih je Sveti Polukarpos odtiral... Ali na mesto vrabcov su došli jastrebi, srake, vrane, koji su na suhих granah kre Kusturove zemlje stoječa drëva sedeli. To je takaj čudo. Odkud su ove grabežljive ftice došle? Mortu je i ove ruski svetec Polukarpos postal.

Na tretji den je Kusturova familija ran pri večerji sedela na ganjku.

— Čifrek! hodi sim! Gdè si? — zakriči Kustura Štef, pak hiti jednu čontu na dvor psu.

Ali pes se neče pokazati. Drugda je navëke pri ganjkovoj stengi sedel pes, gda su Kusturovi večerjali. Niti drugi den neje psa bilo moči videli. Dolnji sused pak je mačku zval čeli den, koja je takaj zginula. Drugomu susedu pak je šest tiječtov staro prase zginulo iz kotca, gazda ga je razbobljati dal, ali nigdo neje znal od njega.

Drugda bi se od izgubljenoga prase više spominali ljudi vu selu, ali vezda je svaki od vrabcov govoril, koji su izniknuli iz polja, kak da jih nigdar nebi bilo vu okolici. Gdo bi se vezda od izgubljenoga psa, mačke, ali praseta spominaj!

Gavrila Gavriloviču je počelo jako dobro iti. Svaki ga je za čudnotvornoga držal. Iz torbe njegove nigdar nije menjkala šunka, slanina, dohan i sligovica.

Za dva tijeodne se je počela žetva i na Kusturovoj zemlji. Gda je Kustura Štef s kosom do srдинe svoje pšenične table dospel, hitil je kosu doli, pak je s obedvema rukama za nos se prijel. Nekakva grda duha mu je do nosa došla. Ta duha je takva bila, kak da se kakva živina gnjili.

Kustura Štef okolo sebe gledil, pak zakriči.

— Jezus, Marija! ... Čifrek! — Tu pak mačka! — Dalje pak susedovo prase! —

Iz prhke zemlje je bilo videti Čifrekovo, mačkino, pak pajcekovo gnjilajuča telo, koje su vu vručini grdu duhu razširile. A na kraj zemlje stoječih drëvih sedeli su jastrebi, srake, pak vrane, koje su vu pšeniči ležeč smrdljive crkotine gledale s gladnimi očima.

Kustura Štef je vre čisto videl, kaj se je pripetilo. Huncvut rus Gavrilovič zaklal je psa, prase, mačku, pak je onda one donesel vun na polje vu Kusturovu pšenicu. Na gnjileče crkotine su se iz čele okolice skup zišle grabežljive ftice, zbog kojih su se vrabci rezišli na mirneša mesta. Iz toga se znati more, da nije vrabca Sveti Polukarpos odtiral od Kusturove pšenične table.

— O ti galzenjak Gavrila! — O ti magarec! O ti obešenjak! Sto cigarelinov, punu torbu slanine, pak čuturu vina sam

nu dal, da je mojega s'romašnoga Cifreka zalukel! — mrgotal je srdito vu sebi sepavi Kustura Štef, pak je dalje kosil zrelu pšen'cu.

Somlay Károly.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

— **Amerika i Nemška.** Nemški korman već je odgovoril na američanski ultimatum i kak se čuje ov odgovor čisto je pomiril amerikance. Nemška je obećala Ameriki, da svaku trgovačku ladju, ako se ne bude proti stavila ili pak ako nebude štela vuji, najpredi ju zastaviju, previz.teraju i ako nebude nikakve bojne stvari vozila, naprimer municiju, onda ju lépo vu miru dalje pustiju. Ako pak bi na ladji municiju ili druge takve stvari našli, onda marinere i putnike predi vu segršću nu s praviju i onda samo ju potopiju. Ov odgovor je američancem jako povoli. Nemški korman pak je odmah takvo zapoved poslal svim pod vodom plivajućem ladjih zapovednikom.

Nemški korman vu ime toga samo to zahteva od Amerike, da sad naj od Englezije ravno tak oštro zahteva, da neutralnih orsagov ladje slobodno hodiju po morju i slobodno stroška voziju iz Amerike. Američanski korman to napravil bude i nebude dopustil, da englezi sve neutralne ladje poloviju i robu zarezteraju.

Engleziji se je stém opet nazat sprožila puške, jerbo c'lj ji je to bil, da Ameriku i Nemsku tak posvadi, da med njimi bez boja nemore položaj ostati. Iz toga sad nikaj nebude. Svi orsagi jako hvaliju nemškoga kormana, koj je tak muder odgovor dal i stém je opet zapral onoga puta, po kojem je englezki korman Ameriku vu boj štel natirati. K tomu pak američanski korman oštro bude zahteval od Englezije, da na trgovačkih ladjah nesme oružje, tojest štake imati, jerbo takve ladje nemci i nadalje bez svakoga pitanja potopili budu.

Razmi se, da sad englezke novine opet srdito pšuju proti Nemškoj i norca se ji delaju, da je morala poslušnuti Ameriku. Naprotivno pak američanske i sve druge neutralne novine najlepše pišuju od Nemške i veliki čast ji davaju. Sam rimski otec papa je svrhu toga nemškoga kormana pohvalil.

Néje leški posel bil nemškomu kormanu na serditi američanski ultimatum takvoga odgovora dati, kojega Amerika dobrovoljno more gori prijeti. Američanci sad sami zahtevaju od Wilson predsednika, da oštro naj zahteva i od Englezije, naj neutralnam ladjam, koje municiju nevoziju, mir da.

Ako nemški korman nebi povolen odgovor bil dal na američanski ultimatum, stém bi se opet jako bil podužgal boj i ravno svrhu toga nemški korman vu ime človečanstva néje štel ov odgovor na sebe zeti i néje štel, da se više krvi preléva, kak je potrebno.

Veliki nemški dobitek. Zadnje dane opet ponovile su se bitke pri Maas vodi izmed kojih najkervaveša je na 304. zvanim brezaljku bila, jerbo ovdí su se francuzi najbolje branili i ovdí su se najbolje navaljivali na nemce. Itak nemcom je moguće bilo brezaljka zadobiti i francuzke jarke prevzeti.

Neprijatelj strahoviten veliki zgubiček

je imel i svun pležeránih četerdeset oficirov i jezero dvésto vojnikov su vlovili. Pri jednim marofu takodjer strahovitno kervava bitka se rezvila. Ovdí su francuzi pobegli i samo črni negri su do zadnjega zdržali s med kojih su nemci tri sto vlovili. Francuzi opet su friške čete naskupljali okolo Verdúna i vezda petdeset i jeden vojni sbor imaju tam, dakle polovicu cele francuzke vojske.

Svrho toga neutralne novine opet tak pišuju, da čeli svétni boj pri Maas vodi se bude prehitil i tam se bude zaključil, gde sad iz Europe dva naj izveratneši šeregi se boriju jeden proti drugomu. Vu Francuzkim veliki je strah, da pri Maas vodi bude Francuzku zemlju katastrofa postigla.

— **Englezi ostaviju Mezopotamiju.** Englezke novine sbéšeno pišuju, kaj se bude pripelilo sa Goringe generala šeregom. Pollam kak je Kut el Amara festung propal, turčini slavno napredujaju i za kratko vréme dostigli budu englezkoga šerega i po kut el amarski bitki još bolje oduševleno budu vojuvali. Englezki vojniki pak su već trudni i vnoغو su trpili više mesecov vu mokrih jarkah i vnoغو su trpili od svakojačkih betegov. Svrho toga jedne najvećše englezke novine zahtevaju od kormana, da naj mezopotamskoj ekspediciji mir da i kak najhitreše odredi Goringer generalu naj svojega šerega skim predi iz Mezopotamije vun potegne i naj ide Suez kanališa, gde takodjer englezki šeregi vu veliki stiši su. Samo to je pitanje — veliju ove novine — ali za vremena bude mogel Goringer general iz Mezopotamije vuji i Suez kanališa doji.

Englezi, koji svoje saveznike tak dugo vremena za nos vodiju, nigdi su svoj cilj né mogli dostići.

Potoplena ruska ladja. S vun Russel ladje još jedna ruska ladja je na Medjuzemeljskom morju vu aknu se tresnula i vtopila se. Šeststo rusov je na ladji bilo i samo nekoje su mogli obraniti. Mrtve su englezi polovili i na Malta otoku pokopali. Okolo Malta otoka morje sveposud je s aknami naperjeno i jako nevarno se tam voziti. Englezke ladje zadnje dane sedem deset aknih su vun polovile ili vuništile. Jedna tretja ruska ladja tripud se je vu aknu tresnula, ali tak je srećna bila, da su se akne odzaja za njom sprožile tak je srećno do Malta otoka došla.

Potoplena ladja. Jedna hollandsku ladju májusa 6 ga vjntro ob četiri vuri dvé nemške podvodom plivajuće ladje zastavile su na odprtím morju. Na ladji same takve stvari su bile, kakve vu bojnim vremenu néje smeti voziti. Ladja je proti Londonu išla. Jedna podvodom plivajuća ladja tri oštre kuglje je pustila proti trgovačkoj ladji, koja je taki postala. Zapovednik sel se je na jeden čun, da pokaže pisma. Podvodom plivajuće ladje zapovednik, kad je pisma pogledal, odmah je odredil, da ladju potopi i svrhu toga opomenul je paroladje marinere, da skim predi naj ostaviju ladju. Na to svi marinere s kapitanom skup su na čun seli, podvodom plivajuće ladje nato su odmah potopile ladju. Jedne podvodom plivajuće ladje zapovednik štel je čune sobom odpetati do Nordhinga, ali za fertal vure doletel je jeden zrakoplov i počel je na ladju bombe hitati. Ladja je presiljena bila podvodu se podurknoti. Potlam okolo jedenajste vure Penetope zvana englezka

faborska ladja našla je na morju čuna i marinere s kapitanom skup je sobom zela.

Antant spostiti hoće Grčku. Antant zaduje dane opet je počel svaku formu bantovati Grčku. Englezi više ladjih su prijeli na morju, koje su zrnje štela vu Grčku pelati. Ladje su vu Malta odpratili. Vu Grčkoj zemlji već je skorom né moći živeti i tomu svemo je antant zrok. Jesu mesta, gde već narod niti kruha néma i jako gladuje, proti tomu pak grčki korman nikaj nemore. Englezi i francuzi pak se svemu tomu samo sméjaju.

Grčki korman višeput je proti tomu réč zdigel, ali navék je takov odgovor dobil, da antant se je i do vezda brinul za grčki narod, pak i odvezda se bude, više pak néje moći od njega zahtevati. Zadnje dane više jezer metercentov kuruze je došlo iz Amerike, ovu kuruzu su englezi već pred Korfu otokom posvojili. Kad je grčki korman proti tomu réč podgel, Sarrail francuzki general odredil je, da stanovnikom kruha moraju deliti. Grčki korman dobro zna, da stém bi samo naroda šteli k sebi prevariti.

Grčka nazadnje s oružjem bude se morala proti antantu braniti.

Srbska flotta. Srbija još pred taborem je kupila jednu ladju, koju su na »Velika Srbija« krsili. To je jedna jedina ladja bila cele Srbije, ova je znamenovala srbsku flottu. Sad iz Londona je takov glas došel, da antanta svaki orsag dvé ladje bude šenkal Srbiji i stém srbska flotta osem ili devet ladjih bude imala.

Samo to neznamo, kam bude Srbija stemi ladjami, jerbo ako je na Dunaj pustiju, naši je taki rekvirerali budu, ako pak na morju ostanaju, onda Srbiji itak na ninićakvi hasen nebudu.

Srbski kralj, Peter segurno bi rajši bil, da bi mu antant nazat preskrbel koruon, koju već nigdar nazat nebude dobil.

— **Bitke za Monte San Michela.** Pri Isonž vodi na talijanskoj granici opet smo talijane vu nekojih bitkah napokali. Doklam su talijani na górzki most opet oštro počeli strelati, od druge strani pak su vekše čete na Monte San Michela počele jurisati. Doli pod bregom naši su s jednom aknom jednu moćnu talijansku poziciju spordri i vu zrak spustili. Ova pozicija jako je ne na priliki bila onim, koji na Doberdo bregu stojiju, jerbo odovud od južne strani podjednoma su mogli talijani na Monte San Michele jurisati. Talijani vezda, kad su čeloga brega šteli zadobiti, čele šerege su tirali na austrija magjarske pozicije.

Od početka strahovitim ognjom su naše malo nazat atinuli, ali potlam su magjarski honvédi pretirali i jeden veliki talijanski jarek zavzeli. Ovdí je strahovitno vnoغو talijana poginulo, kad su se akne sprožile. Od San Michela na sever tolikajše su naši dalko pretirali talijane.

Vu Tirolu tolikajše su vekše bitke bile, ali talijani niti ovdí su né mogli nikaj napraviti. Naši su tak dalko pretirali talijane, gde su od početka boja bili.

Dakle deset mesecov prelévaju talijani svoju izdajnu krv, pak i denes tam stojiju, gde su pred deset mesecami bili. Izdajniki leško bi bili to zabadav dobili, za kaj denes tuliksne krvi moraju prelevati, pak k tomu još neznaju, ali budu kaj, ili nikaj dobili. To jim treba.

Na bukovinskim frontu. Zadnje dane vu Izhodnoj Galiciji rusi opet su počeli jako štrélati iz kanonov i vu jednom vremenu poleg Strypa vode počeli su šturmati na naše prvejarke. Od januara meseca, kad je moćna ruska ofenziva propala na ovim frontu i od Cernovica na sever skoro čisti mir je bil.

Po ofenzivi premenili su zapovednika i na Ivanov generala mesto Brusilov general je došel, koj je spremenil regimente. Kad je stém gotov bil, novi plan je napravil.

Poleg ovoga plama na jedanput na celoju liniji su se rusi na naše prve pozicije navallili, da stém vu glavnu liniju vdereju. Najbolje su pri Zalesciju i pri Usc eskiju vdirali, ali zabadav. Nekoju jezero mrtvih rusov je ostalo pred našemi droti i stém je opet mir nastal vu Ishodnoj Galiciji.

Ovu vrème rusi su pak friške regimente navozili iz Siberije, više štukov su naskupljali i nezmerno municije pribavili i kad su stém gotovi bili, opet su počeli vdirati na našu liniju.

Na sreću po zimi su naši takve dekunge napravili, da nikakov ruski granat je nemore predréti i rusi pak zabadav budu nezmerno municije pofratili i zabadav budu pak čeli bregi iz ruskih mrtvih.

KAJ JE NOVOGA ?

Od starih regrutov sveto-martinskih.

S Bogom i s Bogom ti fare, Bila naša prisega,
Slavna fara Martinska i V ime Boga zmožnoga,
V kojoj smo se rodili, Za kralja magjarskoga,
Bog zna, gde mo vamerli? Ferenc József prvoga.

S Bogom otec duhovni, Na zemli i na vodi,
Molnár György, naš pečasni, Moramo vojovati.
Dušic naših su pastir, Domovinu braniti,
Boga moliju za mir. Poglavare škulati.

Došel je ve na nas red, Zastavu obraniti,
I to do pedeset let, Oružje začuvati,
Da mo kralja služili, Nesmemo se predati,
Domovinu branili. Rajši krv prelejati.

Nemrem više pisati,
Srce mi nedopusti,
Mojoj pšmi je ve kraj,
Po smrti nam Bog daj raj!
O Marija zalostna
Moli za nas Jezuša!

Muraszentmárton.

Oletics Mátyás.
stari regrut.

— **Zbiranje notarijuša.** Vu Damási su za notarijuša Seregélyes Kálmána, muracsánykog podnotarijuša izabrali. Izebrani notarijuš se je na koncu zbiranja lépo zahvaljil svojim zbirateljem i obećal, da bude se tršil občini na hasen biti. Po zbiranju je bankett bil, na kojem su se lépe pozdravice čule.

— **Pobegel je iz Ruske.** Kalsán Jeromos, sin Kalsán Mihaja, Igelvarskog stanovnika je vre od onda, gda se je labor počel, vu rusko sužanstvo opal i vu Vladivostoku je bil rob. Vezda iz Kinezske, iz Peking varaša piše, da mu dobro ide, ar je vusel iz Ruske. Kalsán Mihaj, je vre četiri sine dal vojničtvu.

— **Za četrtu orsačku porgu** se i vu Medjimurju duševno podpišuju. Varaš Csáktornya je 60 jezer podpisalo, pri Csáktornya Vidéki Takarékpénztáru 300 jezer, pri Murakózi Takarékpénztáru 396 jezer, pri Csáktornyai Takarékpénztáru 583 jezer korun su se medjimurci podpisali. Do vezda su vre s 282 jezer kurunami više podpisali,

kak pri celim tretjim podpisovanju.

— **Nova željeznička postaja** se je osnovala vu Csáktornyi i to pri zalaujavarskom putu. Ova postaja se zove Csáktornyalaktanya, tojest Čakovečka-kasarna, kajti blizu kasarne, pri željezničkoj stražarnici budu vlaki postali.

— **Skritog žitka** su naši vu Medjimurju v Hétházu, Murafüredu, Ligetfalvi, Tündérlaku i Drávapusztan. Nekoji su i za vekušu čenu prodali kuruzu, kak bi slobodno bilo. Zbog toga su oni, koji su žitka skrivali i koji su draže prodali, kaštigovani na peneznu globu, pak i na rest. Svega skupa su skrili 5426 kilogrammov kuruze, 860 kgr. graha, 530 kgr. pšenice i 310 kgr. hrzi. Za vekušu čenu kaštigovani su nekoji stanovniki vu Belici, vu Muragárdonyu i vu Drávavásárhelyju. Skrili žitek je prodan bil, celiri petinu od čene budu vu boju oranjeni vojniki dobili.

— **Dragi kokot.** Jedna zenska iz vizsentygyörgyske fare za jednoga kokota na čakovečkom pijacu se je poduřala 15 korun potrebuvat od kupca. Zbog toga bila je odpuřena na 8 dni rešta i na 100 korun. To je Bogme jako dragi kokot bil.

— **Darovanje.** Da se seia sazidjeju, koje su rusi lani u bregov Karpatskih uniřtili, darovali su iz Ráczkanizse: Tihanyi Lajos, Tihanyi Lajosné i Kutnyák Pál 2—2; Labancz Anna, Kodba Márton, Makovecz József, Vozlics János, Meszerics Ferenc, Sztojók Magdolna, Kuncsics Márton, Golenkó József 1—1, Reiner Jánosné 160 K i Sztojók Jusztina 50 f. — Iz Ligetfalve: Vozlics Mihály, Vozlics Agoston, Szmolkovics Ferenc, Belovics Bertalan i Petővári József 1—1 K. — Iz Végfalve: Szmolkovics Rezsóné, özv. Kutnyák Simonné 2—2; Makovecz József, özv. Makovecz Ferencné i id. Makovecz Ferenc 1—1 K. — Iz Murafüreda: Alt Antal, Scsavnicárs Péter, Horvát Elek, Sajnovics János, Sajnovics Ignác, Barát János, Jankovics Anna, Jug Ignác, Kámerlin Sebestyén 2—2; Sajnovics Ferenc, Mursics György, Meszarics János, Jelesics József, Jug Ferenc 1—1 K. — Iz Stridó vára i Gáborvölgya: Bresják Tamás 2, Zamoda Márton 1 K. Skolska deca su darovala 3 K 72 fillére.

— **Fabrika za pušenki prah se vužgala.** Vu Francuzkoj vu Rochell zvanom mestu se je fabrika za pušenki prah vužgala, pak vu luft odletela. Izmed težakov, koji su vu njoj delali, je ober sto mrtvih i tuliko oranjenih. Kvara ima do deset milijunov korun. Pet druge fabrike i vnoho hižah su se porušile. Praskanje bilo je čuti vu 30 kilometrov dalečini.

— **Naj ne taji, koj još žitka ima pri hiži!** Vlada je naredbu izdala, da svaki, koj žito ima, naj prijavi i koj to vćini, nebude kaštigovan. Do vezda nesu strogo baratale oblasti s ovom naredbom. Vnogi su prijavili, da imaju v sranjbi žitka, pak ovi nikakvu kaštigu nesu dobili. Za malo vrème je tomu kraj. Vlada bu odredila, da se odzeme od onoga žito, pak izvun toga kaštigovan bude on, koj nebude valuval ho tonce, kuliko zrnja i drugoga živeža ima. On živež pak, koj je zapisani, pak nije odnešeni, bude poflam skup pobrani. To zbog toga dajemo na znanje našim čitateljem, da nebi gdo mislil, da nebudu od njega zapisanoga žitka potrebuvali. Bolje je, ako človek po pravim putu hodi, kak po neislinskim.

— **Tko ne može spavati** neka upotrebiljuje boli ublažujući i živce umirujući Fellerov »Elza fluid«. Kod nervozne besanice i kod boli svih vrsta je od izvanrednog djelovanja izliječuje, donosi mirne živce i konačno zaželjeno spavanje. Daleko preko 100.000 zahvalnica i liječničkih preporuka. 12 boca stoji franko samo 6 kruna, pravo samo kod ljekarnika E. V. Feller, Stubca centrala br. 124 (Hrvatska). Ovo vanredno kućno sredstvo ne smije nigdje manjkati. I Fellerove blage tjerajuće rabarbara »Elza pitule« su dobre kod začepjenosti 6 kutija stoje franko 4 K 40 f.

— **Děvojke bi rade vojuvale.** Iz okolice Šimanovec su 18—20 lét stare děvojke na osječkom honvédskog zapovedništva list pisale, vu kojem prosiju, da bi i nie med vojnike assenterali, ar bi one takaj rade na bojno polje isle, gde njihovi otci i brati vojuju za kralja i za domovinu. Prošile su vu svojem listu, da bi se njihova prošnja kralju poslala. Zapovedništvo honvédsko to se razme, kak je goder ova prošnja lépa i hvalje vřdna, nije poslala list kralju, niti pak puće na assentaciju pozvala.

TABORSKA POSTA. Jako su nam falle takve škulje vu kojih 350 grammov moći poslati po taborskoj pošti. Sadveć neje treba iz platin šivati, jerbo takve škulje, službenim napisom gotove se moreju dobiti vu knjižari Fischela Fülöpa (Strausz Sándora) vu Csáktornyi. Čena jedne škulje 20 fill.

Najnovše.

— **Velika buna vu Portugaliji.** Vu ovim nesrećnom orsagu od potlam kak su Carlos kralja zaklali, nigdar néga mira bilo. Narod podjednoma se buni. Od šestoga majaša po celim orsagu su statariuma odredili. Iz Španjolskoga javiju, da iz Portugalije niti jeden vlak neje došel minuće dane, telefon i telegramm drote med Portugalium i Španjolskom sve su spretrgali. V četrek vjuro pak je sledeći iskreni telegramm došel vu Španjolsku:

Vu Lissabonu strahovitna buna je nastala. Arzenali svi su vu plamnu. Soldačke čete takodjer su uzbujene.

— **Na Isonzó frontu.** Jeden francuz sledeće piše od Isonzó fronta: Talijani dvanaest mesecov strahovitno se mućiju za Monte San Michel, aii još i denes čeli brěg je austro-magjarskim četam vu rukah. Ov brěg je ključ Wippach dolini i brani Doberdó brega.

Pripetilo se je, da dva bersaglier regimenti došli su na brěg, ali po jednoj strahovitnoj noći samo dvěstopdeset jih je nazat došlo. S med oficirov samo brigadéroš je ostal.

List z bojnog polja.

Ovu pšem pišem iz bojnoga polja,
Vu žalosti stala domovina moja.

Okol nas letiju te ruske šrapnele,
To je ovdí nam na svakdašnje veselje.

Gda ova šrapnela gor vu zraku pukne,
Iz nje tristo kuglic sveposvud fićkne.

Svaki onda gledí i leži po zemlji,
Pak vu sebi misli: morti nejde k meni!

Na Boga pustimo, kak je njegva volja,
Rusa smo ztrali iz bojnoga polja.

Ves krčanski narod navék Boga moli,
Naj i rusin ima od nas glavne-boli.

Srce nam i sada vu žalosti plava,
Kako su nam drage gličice doma.

Draga gličica, moli za me Boga.
Da rus nenapravi ovdi za me groba.

Na zapovéd kralja bili smo pozvani.
Da se domovina s dušom, tólom brani.

Molte drage žene vi za svoje muže.
Ako Bog da, nebu tabor trajal duže.

Tomu svemu kriva Srbija nemila,
Koja je našega kraljiča vubila.

Veter sim, tam puše, zvézdice trepeću,
Od velike zime zebe me vu srcu.

Ako Bog da i to takaj pretrpimo,
Daj nam Bože dojti vu svo domovino.

Odrplo se rano lépo protuletje,
Sveposud se vidi dišeće nam cvétje.

Sada si obračam »turnist« z druge strani.
I vu Talijansku bili smo pozvani.

„Kosa taradesu brutu talijanu?“
Dam ti „una kolpa eva ti lontanu.“

Talijan si misli Tirola dobiti,
Da bi mu ga šteli z dobra odpustiti.

Naj slobodno tira »si putelé« svoje,
Ipak nebu dobil súdtirolsko polje.

Prajzki i magjarski kuražni su baki,
Brzo bude došlo, taljan bu nam v šaki!

Vu leipničkom baraku.

Luksa György
vojník.

Szólóm azonnal eladó!

Van rajta 2, kőből épült
csinos ház, 2-2 szobával,
gyönyörű kilátással; présház,
istálló, pajta, cselédház.

Viziszentgyörgy.

ALSZEGHY ALAJOS.

584 3-5

Egy nyomdász és egy papírkereskedő tanuló

felvétetik

Strausz Sándor

könyv- és papírkereskedésében, könyvnyom-
dájában Csáktornyan.

Legujabb háborus térképek!

Bródy-féle EGYPTOM és a NILUS
KÖRNYÉKI ORSZÁGOK
HÁBORUS TÉRKÉPE.
KISÁZSIA és a BAGDADI
VASUT HÁBORUS TÉR-
KÉPE. Ára 1-50 kor.

Bródy-féle SZALONIKI és KÖR-
NYÉKÉNEK HÁBORUS
TÉRKÉPE. Ára 1- kor.

Kapható:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvkereskedésében - Csáktornyan

„ATLAS“

ASBESTCEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb
minőségű tetőfedő anyag.

Azonnali szállításra

minden mennyiségben kapható.

Védjegy.

Védjegy.

szé 1-5

„ATLAS“
Asbestcementpalagyár
Részv.-Társ.

Sürgönycim:
Palatlas Budapest.

Telefon:
179-60.

Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6/a. Gyár Budafok.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32.—
Rozs	Hrż	24.—
Árpá	Ječmen	24.—
Zab	Zob	24.—
Kukorica uj	Kuruza suha	28 50
Fehér bab uj	Grah beli	40.—
Sárga bab	Grah žuti	40.—
Vegyes bab	Grah zmešen	40.—
Kendermag	Konopljeno seme	50.—
Lenmag	Len	50.—
Tökmag	Koščice	100.—
Bükköny	Grahorka	30.—

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
e rovatban díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
e rovatban díjmentesen
közöljük

Bőrkereskedő:
Mayer Testvérek Csáktornya

Borbély és fodrász:
Nádasdi Nándor Csáktornya
Mik Sziárd Csáktornya

**Mézeskalácsos és v'asz-
gyertyaöntő:**
Tihanyi Mihály Damása

Butorraktár:
Horák Odón (butor- és
koporsóraktár) Csáktornya

Cipész:
Kelemen Sándor, férfi és női cipész
Csáktornya, városház épület

Divatárúház:
Liszt és Brodnyák Stridóvár

Fényképész:
Ifj. Kovács István Csáktornya

Férfi szabó:
Ivácsics Ignác Csáktornya
Bedics Ferenc Csáktornya

Fűszerkereskedés:
Mayercsák Béla (kőszén,
fűszén, magvak és a
»Műtrágyát Értékesítő-
Szövetkezet« raktára Csáktornya
Gráner Testvérek Csáktornya
Mráz J. Csáktornya
Deutsch Salamon Csáktornya
Hirschsohn Henrik Csáktornya
Deutsch Rezső Kisszabadka
Toplák György Drávasiklós

Kávéház:
Prückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya
Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya

Kötélgyártó:
Dornik Rezső Csáktornya

Kőfaragó és sirkőkészítő:
Tersztenyák Bódog Csáktornya

Mészáros:
Antonovics József Csáktornya

Órás- és ékszerész:
Pollák Bernát Varaždin

Pék:
Petrics Viktor Csáktornya
Petrics Ágoston Csáktornya

Szállító és deszkakereskedő:
Löbl Mór és Fia Csáktornya

**Uri- és nőidivat, játék- és
diszjúárú:**
Kelemen Béla Csáktornya

Vaskereskedés:
Beryák Károly utóda Csáktornya
Binder Károly Csáktornya
Prostenik Gusztáv Csáktornya

Vendéglők:
Prückler Károly Csáktornya
Pecornik Ottó Csáktornya
Hencey Gábor Csáktornya
Antonovics József Csáktornya
Budai József Csáktornya
Horváth Mihály (Fehér
galamb) Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya
Kelemen Imre Csáktornya
Prusáz Alajos Csáktornya

Deutsch Zsigmond Csáktornya
Schlesinger Mór Csáktornya
Bagola István vendéglője Csáktornya
»A vasúthoz« Csáktornya
Singer Salamon Kisszabadka
Sójtóry János Drávanagyfalu
Novák József Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyv. Drávavásárhely
Kovács Mihály korcam. Drávavásárhely
Leitmann Bálint Szentilona
Feigelstock András Budapest, VII., Klau-
zál-tér 13.
Kozják Mihály Kisszabadka
Baumbach Rezső Szentilona
Reiner János Rácikanizsa
vegyeskereskedés, Petáncai savanyúvíz
központi raktár és szállítási vállalat
Hódosi Vilmos déli vasúti
vendéglős Csáktornya
Spitzer Elek vegyeskeres.
és korcamáros Pusztafa

Vászonkereskedő:
Szivoncsik Antal Csáktornya